

Dit profiel dient gelezen, geïnterpreteerd en gebruikt te worden in combinatie met de leeswijzer, waarin de noodzakelijke uitleg van de verschillende paragrafen vermeld is.

Reuzenstern (*Sterna caspia*) A190

1. Status:

Vogelrichtlijn Bijlage I (sinds 1985). Voor Natura 2000 relevant als niet-broedvogel.

2. Kenschets

Beschrijving: De reuzenstern is de grootste sternensoort van Nederland. In Nederland is het een doortrekker, die vooral tijdens de nazomer wordt gezien met een duidelijk zwaartepunt langs de Friese IJsselmeerkust. De reuzenstern is te beschouwen als een wereldburger met een sterk verbrokkeld verspreidingsgebied. De door Nederland trekkende vogels zijn afkomstig uit het Oostzeegebied (ca. 1.600 broedparen). Deze vogels overwinteren in Afrika bezuiden de Sahara (vooral Mali en Ghana).

Relatief belang binnen Europa: De staat van instandhouding van de reuzensternpopulatie in de Europese Unie is volgens 'BirdLife' ongunstig. De voor Nederland relevante Europese populatie bestaat uit 6.500 vogels. Hiervan verblijft naar schatting 1 à 2 % in Nederland.

3. Ecologische vereisten

Leefgebied: De reuzenstern verblijft vooral op grote zoetwatermeren met een groot aandeel aan open landschappen met droogvallende platen en stranden. De soort mijdt echter geen zoute wateren. In Nederland zijn grote aantallen vrijwel uitsluitend te zien in het IJsselmeer, vooral aan de Friese IJsselmeerkust. De reuzensterns gebruiken enkele locaties als vaste slaap- en pleisterplaatsen, onder andere de Steile Bank. Het zijn gemeenschappelijke rustplaatsen, waar een deel van de vogels ook overdag rust. Reuzensterns worden verder ook langs de Noordzeekust en in de Waddenzee waargenomen, evenals in het rivierengebied en op plassen in het binnenland.

Voedsel: De reuzenstern is een viseter. Favoriete prooien zijn vermoedelijk blankvoorn, baars en spiering van 10-25 cm lengte. Prooien worden met een stootduik bemachtigd.

Rust: De reuzensterns zijn gevoelig voor verstoring. Waterrecreatie, met name windsurfers vormen daarbij een bedreiging op de rust- en slaapplekken. Mogelijk hebben visserijactiviteiten via effecten op vispopulaties invloed op de reuzensternpopulatie, evenals veranderingen in waterkwaliteit via effecten op vispopulaties en de vangbaarheid van de vis. Er is weinig over bekend.

4. Huidig voorkomen

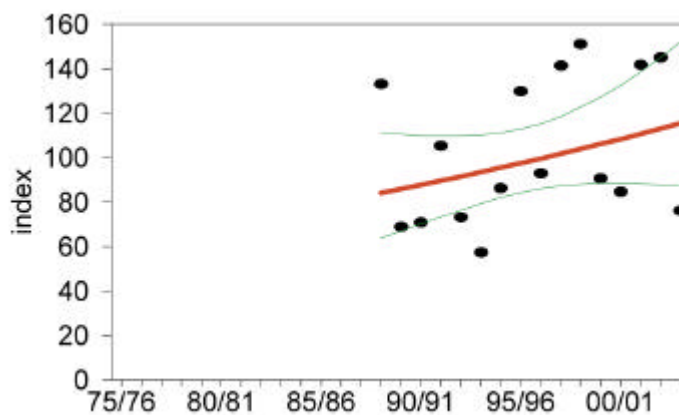
De belangrijkste pleisterplaatsen van de reuzenstern bevinden zich langs de Friese IJsselmeerkust (Workumer waard en Steile Bank). Daarnaast worden relatief veel vogels gezien in de IJsseldelta, de Randmeren, de Oostvaardersplassen en Lepelaarsplassen en het Krammer Volkerak in Zeeland.

Verspreidingskaart reuzensterne

5. Beoordeling landelijke staat van instandhouding

Trends in Nederland: De aantallen van de reuzensterne in Nederland lijken de trend van de Oostzeepopulatie nauwkeurig te volgen. De aantallen nemen duidelijk toe tot ca. 1990 en lijken zich daarna te stabiliseren bij maximale aantallen van rond de 50 vogels.

Aantalsontwikkeling reuzensterne

Recente ontwikkelingen: Momenteel lijkt geen verdere toename plaats te vinden.

Beoordelingsaspect natuurlijk verspreidingsgebied: gunstig

Er zijn geen aanwijzingen voor veranderingen in het natuurlijke verspreidingsgebied van de reuzensterne binnen Nederland.

Beoordelingsaspect populatie: gunstig

De aantallen van de reuzensterne nemen toe.

Beoordelingsaspect leefgebied: gunstig

De omvang en de kwaliteit van geschikt leefgebied voor de reuzenster nemen niet wezenlijk af. Essentieel is het behoud van onbegroeide platen en eilandjes in het IJsselmeergebied.

Beoordelingsaspect toekomstperspectief: gunstig

Het is niet te verwachten dat de omstandigheden voor de reuzenster wezenlijk zullen verslechteren.

Landelijke instandhoudingsdoelstelling: Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 100 vogels (seizoensmaximum).

Streefbeeld van de landelijke instandhoudingsdoelstelling: Behoud van de huidige situatie volstaat bij deze soort.

Oordeel: gunstig

Beoordeling Staat van Instandhouding		
Aspect	1981	2004
Verspreiding	gunstig	gunstig
Populatie	Matig ongunstig	gunstig
Leefgebied	gunstig	gunstig
Toekomst	?	gunstig
Eindoordeel	matig ongunstig	gunstig

6. Bronnen

- Haitjema, T. 1982. Voorkomen van de Reuzenster *Sterna caspia* op de Steile Bank. Limosa 55: 37-42.